

Protokoll 8/2025

fört vid Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde
tisdagen den 30 september 2025 kl. 17:00-17:20, Gamla
biblioteket, Tekniska nämndhuset

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP) Ordförande
Elin Hjelmestam (L) Vice ordförande
Felicia Schartner Giertha (S)
Fredrik Pettersson (S)
Bjarne Snis Sigtryggsson (S) §§1-4, §6, §§8-10, §§12-16, §18, §§20-21,
§§25-26, §28
Frida Nehrfors Hultén (V)
Leo Müller (V)
Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaárd (M)
Elin Böhlén (M)
Anders Edin (SD)
Ashna Ibrahim (C)
Celal Altun (S) ersätter Emelie Stark (S)
Felix Antman Debels (S) §5 ersätter Bjarne Snis Sigtryggsson (S) pga jäv

Ersättare

Felix Antman Debels (S) §§1-4, §6, §§8-10, §§12-16, §18, §§20-21, §§25-
26, §28
Carl Houstén (S)
Jonas Santesson (V)
Eva Darolf Linnros (V)
Torbjörn Ebérus (M)
Josefine Axelsson (M)
Joakim Rönnbäck (L)

Övriga närvarande

Lykke Ask Nämndsekreterare
Monika Gerdhem Avdelningschef
Anna Hadenius Förvaltningschef
Anders Kandelén Avdelningschef
Luis Lopez Personalföreträdare
Maria Svanholm Avdelningschef
Björn Söderlund Utvecklingschef
Emily Tjäder Avdelningschef
Malin Tappefur Avdelningschef
Sverre Dahlstedt Eriksson Borgarrådssekreterare
Andreas Eriksson Borgarrådssekreterare
Felicia Nipstrand Balod Tjänsteman

Justerare	Åsa Lindhagen, Elin Hjelmestam
Datum för justering	2025-10-07
Paragraf	§§1-6, §§8-10, §§12-16, §18, §§20-21, §§25-26, §28
Sekreterare	Lykke Ask

§ 1**Fastställande av föredragningslista**

MF 2024/152

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att fastställa utsänd föredragningslista.

§ 2
Närvarorätt

MF 2024/153

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Felicia Nipstrand Balod och Luis Lopez.

§ 3**Val av justerare och tid för justering**

MF 2024/154

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) att tillsammans med ordföranden Åsa Lindhagen (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker senast tisdagen den 7 oktober 2025.

§ 4**Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden**

MF 2024/155

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att inkomna skrivelser m.m till nämnden anmäls.

Handlingar i ärendet

- MF 2024/155-26 §14 den 1 september 2025, Kommunfullmäktige Parkeringsplan - en del av framkomlighetsstrategin och reviderade parkeringstaxeområ. Dnr 2025-11250
- MF 2024/155-27 Skrivelse ang konsekvensanalys gällande textilinsamlingen, SD. Dnr 2025-17432
- MF 2024/155-28 §13 den 22 september 2025, Kommunfullmäktige Sammanträdesdagar för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för tiden 1 januari 202
- MF 2024/155-28.1 Bilaga - Sammanträdesdagar för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för tiden 1 januari 2026 - 19 oktober 2026(2213333)

§ 5**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom
miljöförvaltningen**

MF 2024/156

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 5 augusti 2025 till och med den 5 september 2025.

Jäv

Bjarne Snis Sigtryggsson (S) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- MF 2024/156-36 05 Anmälan av beslut fattade på delegation
- MF 2024/156-39 _Delegationslista MHN 2025-09-30 till nämndledamöter
- MF 2024/156-37 Anställningsbeslut MHN 250930
- MF 2024/156-38 Tilldelningsbeslut till nämnden

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor**

MF 2024/157

Inget protokoll finns att anmäla vid dagens sammanträde.

§ 8**Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/870****Dnr 2028-14909**

MF 2025/102

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Gierdda m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- a. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- b. Att handlingsplanen revideras och inkluderas direkt i stadens program för mänskliga rättigheter.
- c. Att därutöver anföra följande:

Stockholms stad ska vara frihetens stad, där varje individ fritt kan forma sitt liv utan att begränsas av diskriminering. Det är därför viktigt att staden tar sitt ansvar för att säkerställa att de nationella minoriteternas och urfolket samernas rättigheter värnas.

Vi vill dock peka på en mer övergripande problematik. Stadens program för mänskliga rättigheter är i grunden alltför allmänt hållet och saknar tydliga styrmål. För att kompensera för detta tas det nu fram en rad olika handlingsplaner, vilket leder till en fragmenterad styrning där flera planer överlappar varandra.

Vi menar att det vore klokare att samla arbetet i ett gemensamt och mer konkret program för mänskliga rättigheter, där även arbetet med nationella minoriteter och samer ingår. I ett sådant program skulle särskilda mål och uppdrag för respektive minoritet kunna formuleras, men inom en gemensam struktur och med tydlig ansvarsfördelning. På så sätt skulle staden få ett styrdokument som både är överskådligt och möjligt att följa upp på ett systematiskt sätt.

Sammanfattningsvis är det positivt att frågorna lyfts, men vi anser att styrningen blir mer effektiv och tydlig om arbetet koncentreras i ett samlat program i stället för i ett stort antal separata planer.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/102-2 08 2025-14909 Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030
- MF 2025/102-2.2 08 2025-14909 Bilaga 1. Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030
- MF 2025/102-2.1 08 2025-14909 Bilaga 2. Tjänsteutlåtande - Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter

§ 9**Handlingsplan för romsk inkludering 2030****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/809****Dnr 2025-15068**

MF 2025/106

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Anders Edin (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- a. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- b. Att handlingsplanen revideras och inkluderas direkt i stadens program för mänskliga rättigheter.
- c. Att därutöver anföra följande:

Stockholms stad ska vara frihetens stad, där varje individ fritt kan forma sitt liv utan att begränsas av diskriminering. Det är därför viktigt att staden tar sitt ansvar för att säkerställa romsk inkludering.

Vi vill dock peka på en mer övergripande problematik. Stadens program för mänskliga rättigheter är i grunden alltför allmänt hållet och saknar tydliga styrmål. För att kompensera för detta tas det nu fram en rad olika handlingsplaner, vilket

leder till en fragmenterad styrning där flera planer överlappar varandra.

Vi menar att det vore klokare att samla arbetet i ett gemensamt och mer konkret program för mänskliga rättigheter, där även arbetet med nationella minoriteter och samer ingår. I ett sådant program skulle särskilda mål och uppdrag för respektive minoritet kunna formuleras, men inom en gemensam struktur och med tydlig ansvarsfördelning. På så sätt skulle staden få ett styrdokument som både är överskådligt och möjligt att följa upp på ett systematiskt sätt.

Sammanfattningsvis är det positivt att frågorna lyfts, men vi anser att styrningen blir mer effektiv och tydlig om arbetet koncentreras i ett samlat program i stället för i ett stort antal separata planer.

3) Anders Edin (SD) föreslår att nämnden beslutar att avslå förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Romer ska likt alla andra folkgrupper och minoriteter behandlas med respekt och vara lika inför lagen. I de fall de är svenska medborgare eller lagligt vistas i Sverige ska de åtnjuta samma förmåner och rättigheter som övriga. Dock ska de inte särbehandlas utöver det lagstiftning föreskriver för nationella minoriteter.

Den föreslagna strategin är alldeles för långtgående, fördyrande och bred sett till sitt syfte att motverka antiziganism och inkludering av romer. Redan i dagsläget pågår många insatser som hjälper romer och andra folkgrupper. Den nya socialtjänstlagen förväntas leda till ett lyft för samtliga medborgare, inkluderat romer. Likaledes har idag alla barn inklusive romska möjlighet att delta i välfärdsinsatser som öppen förskola mm. En start för romsk inkludering måste vara att inte utforma särpräglade eller isolerade insatser som riktas mot en folkgrupp och därmed skapar såväl segregation som allmänpolitiskt missnöje mot att enskilda grupper gynnas.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/106-2 09 2025-15068 Handlingsplan för romsk inkludering
- MF 2025/106-2.2 09 2025-15068 Bilaga 1. Handlingsplan för romsk inkludering 2030
- MF 2025/106-2.1 09 2025-15068 Bilaga 2. Tjänsteutlåtande - Handlingsplan för romsk inkludering

§ 10**Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och
möjligheter 2030*****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/836*****Dnr 2025-14908**

MF 2025/101

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Anders Edin (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- a. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- b. Att handlingsplanen revideras och inkluderas direkt i stadens program för mänskliga rättigheter.
- c. Att därutöver anföras.

Stockholms stad ska vara frihetens stad, där varje individ fritt kan forma sitt liv utan att begränsas av diskriminering. Det är därför viktigt att staden tar sitt ansvar för att säkerställa HBTQI-personers rättigheter och möjligheter.

Vi vill dock peka på en mer övergripande problematik. Stadens program för mänskliga rättigheter är i grunden alltför allmänt hållet och saknar tydliga styrmål. För att kompensera för detta tas det nu fram en rad olika handlingsplaner, vilket

leder till en fragmenterad styrning där flera planer överlappar varandra.

Vi menar att det vore klokare att samla arbetet i ett gemensamt och mer konkret program för mänskliga rättigheter, där även arbetet med nationella minoriteter och samer ingår. I ett sådant program skulle särskilda mål och uppdrag för respektive minoritet kunna formuleras, men inom en gemensam struktur och med tydlig ansvarsfördelning. På så sätt skulle staden få ett styrdokument som både är överskådligt och möjligt att följa upp på ett systematiskt sätt.

Sammanfattningsvis är det positivt att frågorna lyfts, men vi anser att styrningen blir mer effektiv och tydlig om arbetet koncentreras i ett samlat program i stället för i ett stort antal separata planer.

3) Anders Edin (SD) föreslår att nämnden beslutar att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Alla människor ska behandlas lika och med respekt. Ingen ska utsättas för hot, trakasserier eller diskriminering. Detta är en självklar utgångspunkt för stadens arbete och något som ska gälla i alla verksamheter.

Däremot anser vi att normkritiska och genuspedagogiska satsningar för barn riskerar att göra programmet mer ideologiskt än sakligt. Fokus bör i stället ligga på att säkerställa likabehandling och trygghet för alla, oavsett kön, bakgrund eller sexuell läggning.

I verksamheter som riktar sig till barn, särskilt förskolan, är det av yttersta vikt att barn får vara barn. Förskolan ska vara en trygg plats för lek, gemenskap och utforskande, fri från ideologiska inslag. Därför bör handlingsplanen handla om likabehandling och respekt, snarare än normkritisk eller genuspedagogisk styrning.

Samtidigt är det avgörande att stadens verksamheter tydligt motarbetar hedersrelaterat våld och förtryck. Inom en hederskontext finns barn och unga som inte ges rätten att själva välja sin partner, leva öppet med sin sexuella läggning eller forma sina liv utifrån egna önskemål. Detta är en allvarlig kränkning av grundläggande fri- och rättigheter. Staden måste därför prioritera insatser som skyddar dessa personer, i synnerhet barn och unga, säkerställer deras trygghet och stärker deras möjligheter att leva fritt och självständigt.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/101-2 10 2025-14908 Svar på remiss handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter
- MF 2025/101-2.2 10 2025-14908 Bilaga 1. Handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030
- MF 2025/101-2.1 10 2025-14908 Bilaga 2. Tjänsteutlåtande handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter 2030

§ 12

Motion av Jan Jönsson (L), Elin Hjelmestam (L) och Sara Svanström (L) om att elektrifiering är nyckeln för att nå Stockholms klimatmål

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/713

Dnr 2025-13199

MF 2025/79

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Elektrifieringen är en avgörande del av Stockholms klimatomställning. Liberalerna välkomnar att förvaltningen instämmer i motionens intentioner samt pekar på att elektrifiering är en prioriterad del av Klimathandlingsplanen 2024–2030. Det är positivt och visar att det finns en grundläggande förståelse för behovet av omställning. Men samtidigt är det uppenbart att de åtgärder som listas till stor del är processer som redan pågår, och att de, i den takt de nu genomförs, inte räcker för att Stockholm ska nå sina klimatmål. Att luta sig tillbaka mot en plan utan att skruva upp tempot är att blunda för klimatkrisens akuta verklighet.

Förvaltningen konstaterar också att ökade resurser kan motiveras, bland annat på grund av merkostnader vid upphandlingar. Detta är en insikt som den rödgröna majoriteten borde ta fasta på, men hittills har man varit ovillig

att prioritera de satsningar som krävs. Att spara här och nu innebär i själva verket högre kostnader i framtiden, både ekonomiskt och för människors hälsa och livskvalitet.

Liberalerna menar att Stockholm behöver mer än långsamma processer och interna samordningsgrupper. Vi vill se en snabb och rättvis utbyggnad av laddinfrastrukturen så att det blir lika enkelt och naturligt att ladda sin bil i hela staden som att tanka fossilt. Vi vill skärpa upphandlingskraven så att utsläpp inte bara är en vision utan ett konkret villkor med tidsatta mål. Vi vill stimulera elektrifieringen av tunga transporter och arbetsmaskiner genom tydliga incitament och styrmedel, samt öppna för mer lokalt producerad grön el, bland annat genom fler solcellsanläggningar.

Det rödgröna styret har hittills nöjt sig med att förvalta pågående arbete. Liberalerna vill mer. Och istället driva på utvecklingen. Elektrifieringen kräver politiskt ledarskap, mod att prioritera och vilja att investera. Varje år av passivitet innebär att Stockholm halkar efter och att framtida åtgärder blir både dyrare och mer smärtsamma. Vår linje är tydlig, Stockholm ska gå före, inte sakta ner.

Liberalerna vill göra de satsningar som krävs här och nu för att elektrifieringen ska bli den nyckel till ett hållbart Stockholm som vi vet att den kan vara.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/79-2 12 2025-13199 Svar på remiss av motion om att öka takten i elektrifieringen
- MF 2025/79-2.1 12 2025-13199 Bilaga 1 Motion om att elektrifiering är nyckeln för att nå Stockholms klimatmål

§ 13

Motion av Jonas Naddebo (C) om att Stockholms kor bör visa vägen för minskade metangasutsläpp

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/690

Dnr 2025-14354

MF 2025/91

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Ashna Ibrahim (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Anders Edin (SD) föreslår (se beslutet).

2) Ashna Ibrahim (C) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet tackar förvaltningen för sitt svar och finner det glädjande att förvaltningen också delar vår ambition om att Stockholm ska gå före och främja användningen av fodertillsatser som reducerar metanutsläpp. Centerpartiet ser därmed fram emot att staden tar vårt förslag vidare och att fodertillskott som minskar kornas metanutsläpp testas under den tvåårsperiod som föreslagits.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Anders Edin (SD).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/91-2 13 2025-14354 Svar på remiss om Motion om att Stockholms kor bör visa vägen för minskade metangasutsläpp
- MF 2025/91-2.1 13 2025-14354 Bilaga 1 Motion om att Stockholms kor bör visa vägen för minskade metangasutsläpp

§ 14

Motion av Jan Jönsson (L), Björn Ljung (L) och Elin Hjelmestam (L) om att ta fram en strategi för hållbart byggande

**Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/711
Dnr 2025-14953**

MF 2025/104

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertta m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Stockholm har ett unikt läge att bli ledande inom hållbart byggande, men detat kräver att arbetet kompletteras med tydliga strategier och mål som säkerställer att klimatpåverkan från byggverksamheten minskar. Bygg- och anläggningssektorn står för en betydande del av stadens klimatpåverkan, och det finns ett behov av konkreta styrmedel som underlättar för både stadens bolag och privata aktörer att välja material och metoder som minskar utsläppen.

Det är viktigt att innovation och teknikneutralitet främjas, samtidigt som konkreta prioriteringar görs för att påskynda omställningen. Genom att lyfta fram material som trä och andra biobaserade alternativ kan staden skicka tydliga signaler till marknaden och stimulera utveckling och användning av klimatsmarta lösningar. En strategi som kombinerar teknikneutralitet med tydliga mål för materialval

är därför en effektiv väg för att minska byggsektorns utsläpp.

En tydlig strategi har också flera positiva effekter utöver klimatnyttan. Den skapar bättre förutsättningar för livsmiljöer med låg miljöpåverkan, stärker hälsa och säkerhet för de som bor och verkar i byggnaderna, och ger byggföretag en stabil grund för långsiktiga investeringar. Det stärker stadens konkurrenskraft och gör Stockholm till en attraktiv plats för företag som vill satsa på hållbara lösningar.

Sammanfattningsvis kan staden genom en strategi för hållbart byggande uppnå flera mål samtidigt. Strategin kan minska klimatpåverkan, främja innovation och cirkulära lösningar, stärka byggföretags konkurrenskraft och bidra till bättre livsmiljöer för stockholmare. Liberalerna föreslår därför att staden ges i uppdrag att utarbeta en strategi med särskilt fokus på materialval som leder till väsentligt lägre klimatpåverkan.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertta m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/104-2 14 2025-14953 Svar på remiss om Motion om att ta fram en strategi för hållbart byggande
- MF 2025/104-2.1 14 2025-14953 Bilaga 1 Motion om strategi för hållbart byggande

§ 15**Cirkulär hantering av material från avfall och byggnation
- Revisionsrapport nr 1/2025*****Remiss från Revisionskontoret, revisorsgrupp 1*****Dnr 2025-13496**

MF 2025/127

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/127-1 15 2025-13496 Svar på remiss revisionsrapporten Cirkulär hantering av material och avfall från rivning
- MF 2025/127-1.2 15 2025-13496 Bilaga 1 Revisionsrapport nr 1 2025 Cirkulär hantering av material och avfall
- MF 2025/127-1.1 15 2025-13496 Bilaga 2 Bilaga till Rapport nr 1 2025 Cirkulär hantering av material och avfall från rivning och byggnation

§ 16**Boverkets rapport Lättnader i kraven på byggnader vid
ändring och ombyggnad (2025:12)****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/1016****Dnr 2025-15072**

MF 2025/105

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiet välkomnar Boverkets förslag om lättnader i byggkraven vid ändring och ombyggnad. Förslagen skapar förutsättningar för ett mer effektivt nyttjande av det befintliga byggnadsbeståndet, främjar resurshushållning och är ett viktigt steg mot ett en mer cirkulär ekonomi.

Dagens regelverk innebär att samma utformningskrav och tekniska egenskapskrav gäller vid ändring som vid nybyggnad. Ändring definieras brett och omfattar även åtgärder som de flesta skulle betrakta som normalt underhåll. Nybyggnadskraven är svåra att uppfylla vid ombyggnad av befintliga byggnader, som är uppförda i en helt annan tid med helt andra tekniker och krav. Detta leder ofta till att projekt blir orimligt kostsamma eller inte genomförs överhuvudtaget.

Stadsbyggnadskontoret uttrycker oro för att lättnaderna skulle minska tillgängligheten och utestänga grupper. Vi menar att det snarare är nuvarande tillämpning som får den effekten. I ärendet Friluftsteatern 3 (Dnr 2023-19135) ville

fastighetsägaren tillskapa nya bostäder. De befintliga lägenheterna saknade tillgängliga badrum, men de nya bostäderna skulle ha det. Kontoret avslog ansökan med hänvisning till att även de befintliga lägenheterna måste uppfylla nybyggnadskrav. Konsekvensen blev att sju tillgängliga bostäder uteblev.

Ett annat exempel var ett sekelskifteshus där man ville installera en mindre hiss i trapphuset. Hissen uppfyllde inte måtten för rullstol, men hade avsevärt förbättrat tillgängligheten för äldre och barnfamiljer. Bygglovets avslogs med följderna att ingen hiss alls kunde installeras. På så sätt har reglerna i praktiken lett till minskad tillgänglighet.

Kontorets resonemang missar det praktiska: det bästa får inte bli fiende till det bättre. Genom lättnader möjliggörs förbättringar som annars inte blir av. Att invända mot risken att det byggs ”färre små och fler stora vindslägenheter” är dessutom märkligt. Stockholm har länge byggt för många små bostäder och för få större lägenheter, eftersom målen ensidigt fokuserat på antal bostäder snarare än boarea.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/105-2 16 2025-15072 Tjut Boverkets rapport Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad
- MF 2025/105-1.1 Rapport Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad

§ 18**Handlingsplan för bostadsförsörjning****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/1201****Dnr 2025-14358**

MF 2025/89

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag samt att därutöver anföra följande:

De riktlinjer för bostadsförsörjnings om nu revideras är väl genomarbetade och innehåller bra förslag, men Liberalerna vill lyfta några särskilda aspekter som vi anser behöver tas i beaktande.

Som riktlinjerna beskriver finns flera olika mått på trångboddhet men vi vill påpeka att inget mått på riktigt fångar upp problematiken av den extrema trångboddhet eller ofrivilliga trångboddhet som vi ser i delar av staden, inte sällan i stadens utsatta områden.

När det gäller bostäder för särskilt prioriterade grupper, som t.ex. bostäder med särskild service, kan mer göras. Staden bör arbeta för att allmänt stärka samarbetet med privata aktörer och låta fler byggaktörer få markanvisningar särskilt för att bidra till att nå de bostadssociala målen.

Gruppen strukturellt bostadslösa bör särskilt uppmärksammas i riktlinjerna. Det handlar om människor som av olika skäl har mycket svårt att ta sig in på bostadsmarknaden. Det kan röra sig om äldre med låg pension, personer med långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning, ensamstående föräldrar samt andra grupper med begränsade ekonomiska resurser. Dessa människor riskerar att fastna i osäkra och dyra boendelösningar under lång tid. Staden behöver därför utveckla fler vägar in på bostadsmarknaden för den här gruppen, bland annat genom särskilda upplåtelseformer och ett nära samarbete med både allmännyttan och privata aktörer. På så sätt kan vi bidra till att fler stockholmare får möjlighet till en trygg och långsiktig bostadssituation.

En möjlighet för staden att prova är att rikta allokeringen av de små kostnadseffektiva tvåorna i Stockholmshusen till exempelvis strukturellt bostadslösa äldre.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C).

Särskilt uttalande

Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholm har länge haft en av Europas mest dysfunktionella bostadsmarknader. Trots stadens goda förutsättningar fortsätter bostadsbristen att fördjupas och försvåra både människors vardag och stadens långsiktiga utveckling. Den föreslagna handlingsplanen för bostadsförsörjning är tyvärr alltför försiktig. Den bekräftar problemen men föreslår åtgärder som varken möter omfattningen eller skapar de strukturella förändringar som krävs.

Problemen är välkända: bostadskön som vuxit till absurda nivåer, en hyresmarknad präglad av inlåsnings effekter och en nyproduktion som inte svarar mot behoven. Resultatet är trångboddhet, svarta marknader och en cementerad segregation. OECD, EU-kommissionen och IMF har gång på gång pekat ut Sveriges bostadsmarknad som ett av landets största samhällsproblem.

Centerpartiet vill därför se en mer genomgripande politik. Vi föreslår att bostäder i allmännyttan fördelas utifrån behov i stället för kötid. Bostadskön ska upphöra att vara en pensionsförsäkring för äldre som säljer sin bostadsrätt eller

villa och tränger undan grupper med ett verkligt behov av bostad. Vi vill införa system med socialt hållbara bostäder, där subventionerade bostäder riktas till de hushåll som står längst från bostadsmarknaden. Vid markanvisning ska krav ställas på att en viss andel av bostäderna ska ha lägre hyra och fördelas till dessa grupper. I Paris måste upp till hälften av alla bostäder i nybyggnationer vara "social housing" i områden som har ett underskott.

Delmål i handlingsplanen anger att minst hälften av det som byggs ska vara hyresrätter och att nyproduktionen ska bidra till en jämnare fördelning på stadsdelsnivå. Centerpartiet menar att detta är otillräckligt. Vi vill i stället se en mer genomgripande strategi där upplåtelseformer och bostadsstorlekar blandas ner på kvartersnivå, enligt den så kallade Helsingforsmixen för att på riktigt motverka segregation och bygga hållbara stadsdelar.

Vänstersidans svar är alltid att vi måste bygga bort bostadsbristen. Men inget som byggs idag blir överkomligt. Vi undrar hur man kan vara nöjd med att de mest överkomliga och attraktiva hyresrätterna går till dem redan är mest etablerade på bostadsmarknaden. Ska vi på allvar ge fler en rimlig chans att få bostad, öka rörligheten och kunna locka talanger från andra delar av landet och världen så räcker det inte med ännu fler mål och delmål. Det krävs verkliga reformer och politiskt mod.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/89-3 18 2025-14358 Svar på remiss handlingsplan för bostadsförsörjning
- MF 2025/89-3.1 18 2025-14358 Bilaga 1 Handlingsplan för bostadsförsörjning
- MF 2025/89-3.2 18 2025-14358 Bilaga 2 Lokala behov
- MF 2025/89-3.3 18 2025-14358 Bilaga 3 Kunskaps och nulägesanalys

§ 20

Motion av Jan Jönsson (L) och Björn Ljung (L), och Sara Svanström (L) om att inrätta ett naturreservat i Fagersjöskogen

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/642

Dnr 2025-14949

MF 2025/103

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertta m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) föreslår att nämnden beslutar att bifalla kontorets förslag samt att därutöver anföra följande:

Liberalerna välkomnar att miljöförvaltningen delar vår uppfattning om att Fagersjöskogen har mycket höga ekologiska och rekreativa kvaliteter. Liberalerna anser att området är en viktig del av Stockholms gröna infrastruktur och fungerar som ett ekologiskt kärnområde som bidrar till att bevara biologisk mångfald och spridningsvägar för arter. Skogen hyser livsmiljöer som är lämpliga för skyddsvärda arter, där förvaltningen instämmer i att Fagersjöskogen uppfyller miljöbalkens kriterier för att skyddas som naturreservat.

Det är välkommet att den rödgröna majoriteten delar vår uppfattning om att skogen har mycket höga naturvärden, tydliga ekologiska funktioner och stor betydelse för rekreation. Men då blir det också motsägelserfullt att inte dra

den självklara slutsatsen: vårt förslag om att inrätta ett naturreservat i Fagersjöskogen bör bifallas. Att erkänna skogens värden men samtidigt skjuta beslutet framför sig är att svika både naturen och stockholmarna. Varje försening riskerar att försvaga naturvärdena och försämra rekreationsmöjligheterna, samtidigt som behovet av skydd blir alltmer akut.

Genom att bifalla motionen sänder fullmäktige en tydlig signal om att vi värnar Stockholms biologiska mångfald, stärker invånarnas tillgång till värdefulla grönområden och säkrar att Fagersjöskogen förblir en grön lunga för kommande generationer.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/103-2 20 2025-14949 Svar Motion om att inrätta naturreservat Fagersjöskogen
- MF 2025/103-2.1 20 2025-14949 Bilaga Motion Liberalerna skydd Fagersjöskogen

§ 21**Motion av Jonas Naddebo (C) om att skapa en biokreditmarknad för naturrestaurering****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/697****Dnr 2025-14311**

MF 2025/92

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Ashna Ibrahim (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Anders Edin (SD) föreslår (se beslutet).

2) Ashna Ibrahim (C) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet tackar förvaltningen för svar och finner det glädjande att man ser positivt på vårt förslag att med en biokreditmarknad stärka den biologiska mångfalden. Vi förutsätter och ser nu fram emot att arbetet för en sådan marknad prioriteras av staden så att den privata sektorn ges möjlighet att investera i viktiga naturvårdsprojekt som annars helt eller delvis saknar finansiering runt om i Stockholm.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Anders Edin (SD).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/92-2 21 2025-14311 Svar på remiss om Motion om att skapa en biokreditmarknad för naturrestaurering
- MF 2025/92-2.1 21 2025-14311 Bilaga 1 Motion om att skapa en biokreditmarknad(MF 2025_92-1.1) (0) (1)

§ 25**Motion av Gabriel Kroon (SD) om att främja biologisk mångfald, ge bidrag till blomster****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/793****Dnr 2025-14346**

MF 2025/90

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Anders Edin (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).

2) Anders Edin (SD) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen som svar på remissen samt att därutöver anföra följande:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har mottagit en remiss från kommunstyrelsen (Dnr KS 2025/793) avseende en motion från Gabriel Kroon (SD) om att främja biologisk mångfald.

Motionärerna föreslår kommunfullmäktige att besluta:

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ges i uppdrag att ta fram ett pris-effektmått för åtgärder avseende biologisk mångfald.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ges i uppdrag att inkludera koloniträdgårdar samt innergårdar och utomhusområden som tillhör privata bostadshus vid bidragsgivning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ställer sig bakom motionen och tillstyrker förslaget som svar på remissen.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/90-3 25 2025-14346 Motion om att främja biologisk mångfald ge bidrag till blomster
- MF 2025/90-3.1 25 2025-14346 Bilaga 1. Motion om att främja biologisk mångfald - ge bidrag till blomster

§ 26**Motion från Jonas Naddebo (C) om ökad vattenrekreation i Magelungen och Fagersjöviken****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/701****Dnr 2025-12465**

MF 2025/78

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Ashna Ibrahim (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Anders Edin (SD) föreslår (se beslutet).

2) Ashna Ibrahim (C) föreslår att nämnden beslutar att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet välkomnar Miljöförvaltningens engagemang för god ekologisk status i Magelungen och noterar att flera åtgärder genomförts, såsom fosforfällning och dagvattenåtgärder. Vi konstaterar dock att dessa åtgärder inte omfattar Fagersjöviken och därför inte bidragit till att förbättra möjligheterna till vattenrekreation där.

Miljöförvaltningen beskriver igenväxningen i Fagersjöviken som positiv ur ekologisk synvinkel, men vi vill understryka att rekreatjonsfrämjande åtgärder inte står i motsatsförhållande till naturvärden. Tvärtom kan riktade insatser skapa förutsättningar för både biologisk mångfald och ökad tillgänglighet för stockholmare.

Vi ser fortsatt att ansvarsfrågan för åtgärder i Fagersjöviken är otydlig. Miljöförvaltningen redovisar samverkan mellan

olika aktörer, men utan klarhet i vem som har huvudansvaret för att rekreativsmöjligheterna faktiskt förbättras. Denna otydlighet riskerar att bli ett hinder för nödvändiga åtgärder.

Slutligen vill vi påminna om att finansiering via EU och andra externa aktörer, vilket motionen själv föreslog, borde utvecklas och konkretiseras i Miljöförvaltningens resonemang.

Sammantaget kvarstår alltså behovet av att särskilt fokusera på Fagersjövik. Åtgärder i Magelungen generellt får inte ersätta insatser som specifikt riktas mot att göra Fagersjövik till en attraktiv plats för bad, paddling och andra former av vattenrekreation.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M) och Anders Edin (SD).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/78-2 26 2025-12465 Motion om ökad vattenrekreation i Magelungen och Fagersjövik
- MF 2025/78-2.1 26 2025-12465 Bilaga 1. Motion om ökad vattenrekreation i Magelungen och Fagersjövik

§ 28**Förvaltningschefens information**

MF 2024/158

Förvaltningschefen informerar om personuppgiftsincidenten som drabbat ett stort antal kommuner och andra organisationer.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Åsa Maria,Lindhagen	2025-10-07
Elin Hedda Susan,Hjelmestam	2025-10-07